

VRB/7/2000.
VRB/12/1999-2002.

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **választási rendszer reformját előkészítő eseti bizottságának**

2000. október 10-én (kedden) 10 órakor

az Országház főemelet 58. számú üléstermében

megtartott üléséről

Napirend:

Az európai parlamenti választások szabályainak koncepciója

Elnököl: Dr. Pokol Béla (FKGP), a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezetők: Balogné Hegedűs Éva és Vicai Erika

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről:

Dr. Pokol Béla (FKGP), a bizottság elnöke

Dr. Salamon László (Fidesz)

Dr. Balsai István (MDF)

Dr. Wiener György (MSZP)

Balczó Zoltán (MIÉP)

(Az ülés kezdetének időpontja: 10 óra 05 perc)

Hiba! A könyvjelző nem létezik.DR. POKOL BÉLA, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Engedjék meg, hogy üdvözljem a bizottság tagjait. Megállapítom, hogy a bizottság határozatképes. Mivel a hat pártból öt párt képviselői jelen vannak, szabályaink szerint határozatképesek vagyunk.

Hiba! A könyvjelző nem létezik.Egyetlen napirendi pontban egyeztünk meg mára és erre kerül ma sor. Az európai parlamenti választások szabályainak koncepcióját vitattuk, ezt folytatjuk. Ezen a múlt héten és egyszer már tavasszal is tulajdonképpen végigmentünk. Már a múlt heti vita tanulságait is figyelembe véve előterjesztettem egy anyagot, amit tegnap vagy tegnapelőtt kiküldtünk, nem tudom, megkapták-e a bizottság tagjai. *(Néhány képviselő jelzi, hogy megkapta.)* Ez lényegében további kompromisszumokat tartalmaz, azokat a vitás pontokat, ami főleg a finanszírozásra vonatkozott, kihagytam belőle. Kérem, hogy akinek nincs ebből az anyagból, amit készítettem, adjunk egy példányt! *(Megtörténik.)* Tehát ez az egyetlen napirendi pontunk. Hadd mondjam máris, hogy lényegében már csak egy ülésünk lesz, amire elkészíték egy tervezetet, ha ebben meg tudnánk állapodni. Tulajdonképpen van már egyetlen megállapodásunk, a csatolt lista elhagyása. Arra van egy konkrét szövegtervezet, abban megállapodtunk már nyolc vagy kilenc hónappal ezelőtt. Úgy tűnik, hogy amennyiben meg tudnánk egyezni ebben a szabályozási koncepcióban - amit már a kétszeres vita után most előterjeszték -, akkor azt az országgyűlési határozatot 31-én vitatnánk meg; lényegében az egyetlen érdemi törvénymódosítás csak az a kapcsolt lista elhagyása lenne. Kérem akkor, hogy vitassuk meg! Nyilvánvalóan rövidebb lesz így az ülésünk, mert lényegében ez maradt csak hátra és 31-én ezt a tervezetet már kiosztom. Bízom benne, hogy egy héten belül megleszek a határozati tervezettel, mindenki megkapja és akkor három hét múlva lényegében arról döntünk, hogy azt be tudjuk-e terjeszteni. Amennyiben igent mond a bizottság rá, akkor rögtön átküldöm a házelnök úrnak. Kérem, aki még nem tudta alaposabban átnézni, akkor olvassa át.

Mondom, a finanszírozással kapcsolatban láttam a múltkor olyan problémákat és meggyőző érveket, hogy nem lehet forintra megállapítani, mert egyrészt lehet, hogy euró lesz már akkor, másrészt nem lehet fix összeget bevenni. Bár vannak fix összegek, egy millió forint van a választási törvényben, tehát vannak rá példák, de nem vitás, hogy főleg hosszú távra nem érdemes ezt kimondani, elég, ha elvi szinten az ember leszögezi, ezért kihagytam. Ami még kompromisszum: itt kialakult egy közös vélemény, hogy azoknak a pártoknak, akik már benn vannak a parlamentben, ne kelljen se kaució, se kopogtatócédula-gyűjtés, ellenben aki nincs benn a parlamentben, az lényegében egy kaució letételével indulhasson. Ez a kaució olyan alacsony, hogy egy százalék mellett visszakapja. Ezzel lényegében semmiféle hátrány nem éri. Egy kicsit is erős párt vagy szervezet számára ez lényegében nem jelent problémát, ellenben ki tudjuk szűrni a komolytalan jelöléseket. A múltkori vitából úgy láttam, hogy ez kapta meg a többséget, ezért ezt vettem ide be.

Még egy vitapont volt az érvényességi küszöb. Azért hadd jelezzem, hogy az érvényességi küszöbrel kapcsolatban, ha jól tudom, a MIÉP azt mondja, hogy kell érvényességi küszöb. Úgy láttam, a hatból öt párt - azt a realitást nézve, hogy ha bármilyen alacsonyan húzzuk meg a küszöböt, mindig lehet egy probléma, hogy nem lesz érvényes, ismerve a nyugat-európai választásokat, az ottani választási részvételt - inkább erre húz, én ezért betettem, és szerintem van is benne ráció, hogy ne legyen érvényességi küszöb. Ennyi, amit kiegészíteni szerettem volna. *(Balczó Zoltán jelentkezik.)* Tessék! Balczó képviselő úr!

Hiba! A könyvjelző nem létezik.BALCZÓ ZOLTÁN (MIÉP): Csak azért jelentkezem elsőnek, mivel valóban a szabályaink szerint hatból öt frakció egyetértése kell

ahhoz, hogy ez az eseti bizottság elfogadott koncepciója alapján menjen tovább, és elnök úr említette is, hogy van, amiben mi nem értünk egyet. Bízunk benne, hogy Hack képviselő úr megjön és akkor adott esetben az ötpárti egyetértés kialakul.

Én kicsit másképp emlékszem egy-két pontnál a kialakult közös véleményre. Ha tévedek, elnézést kérek. A 3. pontban nincs vitám, mert azzal mindnyájan egyetértünk. Ugye? Ez száz százalék, mert nincs 3. pont.

ELNÖK: Igen, a számozást tekintve tévedtem.

BALCZÓ ZOLTÁN (MIÉP): De azért nemcsak a 3. pontban értünk egyet. Nagyon gyorsan mondom, mert az érveket már elmondtuk.

Az 1. ponttal egyetértünk.

A 2. ponttal kapcsolatban úgy emlékszem, hogy nem akartuk úgy megfogalmazni, hogy kizárólag a parlamenti pártok azok, amelyeknek ne kelljen letenniük kauciót. Hack képviselő úr azt javasolta - egyetértettünk vele -, hogy az előző választáson 1 százalék fölötti listás eredményt elért pártok szintén kaució nélkül indulhassanak, és a kauciót azoknak kelljen letenniük, akik ezt nem érték el. Ez összhangban van azzal is, hogy a kauciót a szavazatok 1 százaléka esetén visszakapja.

Az én emlékezetem szerint, de ha nem így emlékszünk, akkor is azt tartanám helyesnek, ha a parlamenti pártok nem úgy javasolnák ezt a koncepciót, hogy ebben kitüntetett szerepük csak nekik van, hanem aki 1 százalék fölötti eredményt elért az országgyűlési választásokat megelőzően, fogadjuk el, hogy az rendelkezik azzal a társadalmi támogatottsággal, amely alapján kaució letétele nélkül indulhat. Abban maradtunk, hogy természetesen minden további párt indulhat, mert nem lehet kirekeszteni egy pártot vagy szervezetet azért, mert adott esetben nem is indult országgyűlési választáson. Tehát én azt javaslom, legalábbis az a mi álláspontunk, hogy az 1 százalék feletti párt indulhasson. Amúgy is meglehetősen mérlegelni kell, hiszen kiszámoltuk, hogy 5 százalékot meghaladó eredményre van szükség.

Az itteni 4. ponttal kapcsolatban egyetértünk azzal, hogy nem kell küszöb. Az érvényességi küszöb tekintetében valóban eltérő az álláspontunk. Idézem azt, amit az elnök úr ideadott. Ebben a következő adatok szerepelnek. Egyrészt abból indulunk ki, hogy a nyugat-európai országokban az európai parlamenti választásokon 25-45 százalék közötti a jellemző részvételi arány. Ez az anyag említi azt, hogy 10-15 százalékos részvétel mellett már komoly módon felmerül, hogy az így választott képviselő-testület legitimitása megkérdőjeleződik. Mi ezért mondjuk azt, hogy egy 20 százalékos érvényességi küszöböt szabjon meg ez a koncepció vagy a leendő törvény. Az első alkalommal, amikor erre sor kerül, hogy Magyarországon minden ötödik választópolgár nem akar élni azzal a jogával, hogy valakit beküldjön - szervezetet -, azt mondom, hogy akkor valóban nincs meg a legitimitása. Tehát a mi felfogásunk az, hogy adott esetben legyen 20 százalékos, de legyen küszöb.

A nők és férfiak fele-fele arányban a listán való kötelező megjelölésével nem értettünk egyet. Természetesen tudjuk - ez a következő kérdésem -, hogy 2009-től az unió egészében szerveződő pártoknak meg kell hagyni egy adott keretet. Előzetesen nem olvastam, hogy előírás lenne, hogy egynegyed legyen. A kérdés az, hogy már most meg kell-e nekünk ilyen módon határozni, mert nyilván vannak pártok, amelyek egyértelműen Európában szerveződő pártokhoz csatlakoznak, és vannak, amelyek nem. A kérdés az, hogy 2009-re ilyen mélységig - amikor még azt sem tudjuk pontosan, hogy mennyi lesz az összmandátumhely, csak sejtéseink vannak - nem elegendő-e azt jelezni, hogy igen, erre egy keretet fenn kell hagyni. Az egynegyed már most így meg kell nevezni? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Salamon képviselő úré a szó.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Tisztelt Elnök Úr! Én is úgy emlékszem, hogy néhány pontban nem ilyesmiben állapodtunk meg, illetőleg nem jött létre...

ELNÖK: Elnézést, nem állapodtunk meg semmiben, hanem eltérő vélemények voltak.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Akkor az más...

ELNÖK: Én csak azt néztem, ami felé hajlik a többség. Csak ezt néztem, hiszen ezt lehet vitatni. Tehát nem állapodtunk meg semmiben, ebben egyezünk meg.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Értem. Akkor én félreértettem, mert azt olvastam, hogy a következő szabályozási koncepciót fogadja el az Országgyűlés. *(Balczó Zoltán: Javaslat.)*

ELNÖK: Elnézést, egy tervezetet hoztam ide. Azért vagyunk itt, hogy a kategorikus kijelentésben más kategorikus kijelentés legyen. Tehát nem állapodtunk meg - lehet, hogy rosszul mondtam. Az előbb felmerült, hogy valóban volt egy ilyen javaslat, amely bekerült, de elképzelhető az 1 százalék, és azt hiszem, hogy semmi probléma nincs ezzel. Tehát ezt rögtön tudjuk módosítani. Nem állapodtunk meg, ezt azért én sem mondtam.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Jó, akkor elnézést, mert ezt én inkább egy emlékeztetőnek néztem. Tehát akkor ez nem emlékeztető, hanem egy javaslat.

Az 1. ponttal kapcsolatban nincs problémánk, azt elfogadjuk.

A 2. ponttal kapcsolatosan a Fidesz a kaució minden formáját elvetette, és ezt most is tartjuk. Két variációt jelöltünk meg, amit el tudnánk fogadni. Az egyik az a variáció, hogy az 1 százalék feletti pártok indulhassanak, és mi azt mondjuk, hogy ez legyen egy szűrő. Ennek egy alváltozata lehet az, hogy 1 százalékot indító pártok induljanak minden további nélkül, és ha emellett még más párt akar indulni, akkor annak legyen ajánlószelvény-gyűjtés. De ha ez diszkriminatív, akkor el tudjuk fogadni azt a megoldást, hogy minden pártnak tartsuk fenn az ajánlategyűjtést, tehát a kopogtatócédulás rendszert, legfeljebb rövidebb időre és nagyobb kontingenssel. Elmondtuk, hogy nem érezzük aggályosnak, mert végül is pártonként egy gyűjtésre van szükség, hiszen országos viszonylatban listán indulnak a pártok. Tehát egyik variációban sem támogatunk kauciórendszer.

A 3. pontot - amely itt 4. pont - elfogadjuk.

Az 5. ponttal kapcsolatban - mondom az itteni számozás szerint, ahogy a papíron van - az érvényességi küszöböt elfogadjuk.

A 6. pontot illetően pedig világosan kifejezésre juttattuk azt, és most is tartjuk, hogy adminisztratív úton nem tartjuk szabályozhatónak a kérdést. Ezt a Magyar Demokrata Fórum nevében is kijelentettem, a kauciórendszer is. *(Dr. Balsai István elhagyja a termet.)* Ezt most csak azért mondom, hogy a kauciórendszer - itt van Balsai úr, ha kíván, majd nyilván hozzászól - ketten ellenezzük így külön, bár úgy érzem, hogy a MIÉP is eléggé fenntartásokat hangoztat. Az, hogy férfiak és a nők aránya adminisztratív módon legyen meghatározva, ha jól látom, ezt eleve három párt és mi is ellenezzük, a Fidesz.

Mi azt gondoljuk, hogy ezt a politikának kell kezelnie, és ebben legyen meg a pártok közti szabad versengés, hogy adminisztratív szabályok nélkül milyen arányban gondolják összeállítani a listáikat. Úgy gondoljuk egyébként is, hogy a listák összeállításába nem ildomos beleszólni, tehát erre kötött szabályokat megállapítani. Tehát a 6. pontban foglaltakat

nem tudjuk elfogadni. A második mondattal nincs problémánk, hogy a keretet - ez már nem a nemek szerint arány - az unió egészében szerveződő pártok számára biztos mandátumok számával csökkenteni kell.

A 2009-től kezdődő választásokon az unió egészében szervezendő pártok számára a magyar képviselői keret egynegyedét kell elkülöníteni. Ha jól emlékszem, ebben is szinte meg is egyeztünk. Magyarán nekünk az itteni javaslattal szemben két ponton van nagyon markáns ellenvéleményünk. Ez a 2. és a 6. pont.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Még egyet engedjen meg, elnök úr, amit mondani szeretnék. Felmerült itt más kérdés, bár ez ebben nem szerepel, és arra vonatkozóan a Fidesz időt kért, hogy itt nyilatkozhasson. Nem akarom bővíteni az étlapot, de azért elmondom. Felmerült a finanszírozás kérdése. Egyetértünk azzal a - talán a Szocialista Párt részéről kifejtett - véleménnyel, hogy ma korai meghatározni. Hiszen évek múlva az a 100-200 millió forint, amely nagyon szerény - ezzel az értékeléssel is egyetértünk -, amely nagyon szerényen határozza meg a határait, de minimumként és maximumként, és nem akarom részletesen mondani, tudjuk, hogy miről beszélünk, a kampányköltség határait ma még nem tudjuk megítélni, hogy az első ilyen választáskor mennyit fog jelenteni. Tehát úgy gondoljuk, hogy ezt a kérdést nyitva kell hagyni. *(Dr. Balsai István visszaérkezik a terembe.)*

Csak jelezni szeretném - ez már végképp nem a témához tartozik -, hogy a múlt ülésen Turi-Kovács Béla felvetésével kapcsolatban is volt javaslat - a 3 millió - az időközi választásra vonatkozóan.

A Fidesz kérte, hogy most nyilatkozhassék, ha mód és lehetőség lesz. Ezt most nem akarom idekeverni, mert ez más téma, de készen állunk, hogy megtegyük a magunk részéről is a nyilatkozatot. Csak jelzem, hogy ha fontosnak tartja elnök úr, akkor erre is alkalmat tudunk keríteni. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Hadd jelezzem, a finanszírozást kivettem, mert úgy láttam, hogy a legnagyobb ellentét volt ebben volt. Tehát amit most Salamon úr erre elmondott, úgy lehet mondani, hogy a jegyzőkönyv számára, ha netán majd egy-két év múlva újra fölmerül a téma, akkor a Fidesz-nek mi volt erről az álláspontja, most tehát nem téma többé. Ellenben nem vitás, hogy nagyon fontos. *(Dr. Wiener György jelentkezik.)* Mindjárt megadom a szót. Végül is, mert nem tudtunk megállapodni, én már nem hoztam ide. Mivel több ülésünk nem lesz, kiejtettem az időközi választások finanszírozási reformját, amit Turi-Kovács Béla fölvetett, mert olyan nagy volt az ellentét, hogy nem láttam értelmét. Több ülésünk nem lesz erre, de amennyiben ma valamire ebben jutnánk, erre vissza tudnánk rá térni, úgyhogy nem vagyok zárt a kérdéssel kapcsolatban. A jelentkezés sorrendjében Wiener képviselő úr a szó.

DR. WIENER GYÖRGY (MSZP): Tisztelt Bizottság! Az elmúlt alkalommal már kifejtettem a Szocialista Párt álláspontját, ezért most csak röviden összefoglalom az akkor elmondottakat. Az 1. pontban foglaltakkal maximálisan egyetértünk. A 2. pontban foglaltakkal maximálisan nem értünk egyet, a párt álláspontja az, hogy semmiféle kaució letétele nem tekinthető a mi viszonyaink között demokratikus megoldásnak. Ennek következtében inkább azt az elképzelést támogatjuk, hogy kelljen ajánlószelvényeket gyűjteni egy meghatározott, 10, 15 vagy 20 ezres nagyságrendben. Zárójelben megjegyzem, hogy önmagában az sem okozna túlzottan nagy zavart, ha sok párt indulna, tudniillik itt egy nagyon egyszerű listás választásról van szó, egyetlenegy listával kellene a választópolgárok elé lépni.

Számos ország tapasztalata azt mutatja - most például a litvánoknál 28 párt elindult, de azért csak 4-5 politikai erőnek van jelentősége; a lengyel elnökválasztásnál 12 elnökjelölt indult, ezek közül 3 szerezte meg a szavazatok 85 százalékát. Tehát ez még nem is jelent akkora zavart, meg kellene majd egyszer kérdezni az Országos Választási Iroda jelen lévő munkatársait, hogy számukra ez - tudniillik, ha nincs korlát az indulásnál - kezelhető-e. Mondom, más a helyzet egy vegyes rendszernél, ahol több szavazólappal kell dolgozni, nem könnyen áttekinthető, és más a helyzet ilyenkor, amikor egyetlen szavazólapot kell országosan is kinyomtatni, ez a költségek szempontjából is figyelembe veendő.

Teljes mértékben egyetértünk azzal, hogy semmiféle jogi küszöb vagy kizárási klauzula ne legyen. Az érvényességi küszöbről az a véleményünk, hogy nem célszerű ezt az intézményt nemcsak az európai parlamenti választásoknál, hanem más alkalommal sem érvényesíteni. Ez Nyugat-Európában, Dél-Európában, Észak-Európában egy kivételtől eltekintve nem egy ismert intézmény. Itt különösen felhívnom arra a figyelmet, hogy miért nem lenne jó használni ezt. Tétélezzük fel, hogy sehol máshol ilyen nem lesz, egyedül Magyarországon! Mindenhol lebonyolítják egy nap alatt az Európai Parlamentbe történő választásokat, mindenhol sikeres lesz a választás, esetleg csak nálunk nem. Annak nem igazán jó a nemzetközi megítélése sem, ha nem lenne egy választás sikeres. Ilyen szempontból én teljes mértékben az elnök úr, Pokol Béla úr álláspontját osztom.

A 6. pontnál az a véleményem, hogy kell ez a fele-fele arány a nők és a férfiak esetében. Egy ennél enyhébb szabályt mi javasoltunk az országgyűlési választások esetében is. Itt még pótlólagosan azt is meg tudom jegyezni, hogy mivel ez egy európai uniós ajánlás és nagyon sok országban, sőt azt hiszem, mindegyikben alkalmazzák a jelenlegi tagállamok közül, Magyarországnak meg úgymint az a megítélése, hogy ebből szempontból nagyon konzervatív, mármint a nőpolitika területén, ezt a szempontot is javasolnám figyelembe venni. Hozzá kell tennem, lehet, hogy ez a szabály egyes pártok számára nem tűnik ildomosnak, ahogy azt Salamon képviselőtársam mondta, viszont teljes mértékben alkotmányos, mert a 70/A. § (3) bekezdésének megfelelő intézkedés körébe tartozik, ahol arról van szó, hogy az esélyegyenlőséget kívánják garantálni az egyenlőtlenségeket kiküszöbölő intézkedések alkalmazásával. Ez tipikusan egy ilyen jellegű döntés lenne.

A 7. ponttal egyetérttek, de van azért nekem is, illetőleg a pártnak is van egy aggálya, de ezt nyilván az egyes pártoknak majd az európai pártokkal kell rendezniük. Az nagyon helyes, hogy biztosítunk egy keretet az Európai Pártnak, az Európai Néppártnak, az Európai Liberális Pártnak, az Európai Szocialisták Pártjának és így tovább, de ők mit tudnak biztosítani az ő listáikon, amelyet ebből a keretből fognak majd összehozni, szóval hogyan elégitik ki az egyes tagállamok igényeit? Mert az jó, hogy lemondanak a tagállamok az egyötödről vagy az egynegyedről, cserébe viszont az európai listán a saját embereiket nyilván el kívánják helyezni. És ez nemcsak az egyes személyek szempontjából egy jelentős kérdés a pártokon belül, akik ilyesmire aspirálnak, hanem a nemzeti érdekek képviselete szempontjából sem egy utolsó szempont.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Balsai képviselő úré a szó.

DR. BALSAI ISTVÁN (MDF): Tisztelt Bizottság! Nagyon rövid leszek. Az 1. pont igen, a 2. pontban mi rugalmasak vagyunk, mi ezt jónak tartjuk, de ha ez úgy van, ahogy Wiener képviselő úr mondta - és én ezt alá tudom támasztani, hogy valóban úgy van, tegnap kaptam kézhez, nem tudom, kinek van meg, az egész Európai Unió directory-ját, tehát minden benne van a telefonszámokig bezárólag; valóban a 15 országban kizárólag azok a politikai erők jutnak be az Európai Parlamentbe, akiket ismerünk. Tehát egyetlenegy párt nincsen Görögországtól Írorszáig terjedően, ami eltérne az általunk ismert pártrendtől vagy

párterőviszonyoktól. Az egy más kérdés, hogy a parlamenti választásokhoz képest megfordulhat az arány, mint ahogy történt is sok országban. Ez szerintünk nem annyira kardinális kérdés.

A 4. ponttal egyetértünk, az 5. ponttal egyetértünk, a 6. ponttal egyetértünk, bár ebből a kimutatásból az is világossá válik, hogy Európa teljesen kétfelé oszlik, a déli országokban nagyon kevés hölgy képviselő van az Unióban, a nagy mandátumszámú, hatvanas mandátumszámú Spanyolországban, Olaszországban is. Németországtól északra, már Németországot is beleértve valóban alelnök is van, sok a hölgy képviselő. Mi ilyen szempontból inkább a déli országokhoz tartozunk, ezt kell mondanom, ez nem valami magyar specialitás. A 7. ponttal is egyetértünk.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Engedjék meg, hogy összefoglaljam, lényegében azért bizonyos kompromisszum kialakulni látszik. Bár lehet, hogy elvetjük az egészet és akkor majd valamikor 2-3, vagy 3-4 év múlva egy utódbizottság ugyanezt végigdolgozza, és mivel akkor már nyomás alatt lesz a dolog, akkor lehet, hogy a kompromisszumkészség másképp alakul.

Először is az 1. pontot senki nem vitatja. A 2. pontnál rögtön a kiszáradt nevében hadd tudjam mondani, hogy legyen kopogtatócédula! Tudniillik sokkal nagyobb kampány is lesz, teljesen nyilvánvaló, hogy az egyes pártok kampányköltségei, az egyes pártok kampánytechnikái meghaladják azt az erőfeszítést. Tulajdonképpen ez Hack Péternek volt az első felvetése, amikor ragaszkodott a kopogtatócédulához többször, több választás esetében is, hogy lényegében ez egy kampánytechnika. A kopogtatócédula-gyűjtés gyakorlatilag pénzbe kerül, erőfeszítésbe, de másrészt van kampányhozadéka, teljesen nyilvánvaló, mi el tudjuk ezt is fogadni.

Én egyszerűsítve látom a kaució kérdését, technikaivá teszi a dolgot, de nincs belőle probléma. Tehát a 2. pontot a mi részünkről, ezt a delegáció tagjaként is tudom mondani, támogatjuk és úgy látom, akkor a 2. pontban a MIÉP, az MSZP, ahogy láttam, a Fidesz, az MDF hajlana arra, hogy megegyezünk a másikban is, de persze mindjárt visszatérünk, ha majd komolyra fordul, hogy az öt párt meglenne-e mellette. Tehát a 2. pontot tudom változtatni, lényegében akkor azt íránk be, hogy a listaállításhoz meghatározott számú ajánlószelvény összegyűjtése kötelező. Akkor ebben egyeznénk meg, magát a rendszert eldöntենék, a pontos számot majd két-három év múlva, amikor ezt törvényszöveggé kell tenni. Fölteszem most javaslatként, hogy ha ez megkapná az öt párt támogatását, akkor ez így alakulna át.

A mandátumhoz jutás, a 3. pont, amiben meg tudnánk egyezni, úgy tűnik, ebben nem lesz vita. Az érvényességi küszöböt majd meglátjuk. Úgy érzem, hogy amit az MSZP képviselője kifejtett, nagyon nyomós indok. Ha érvényességi küszöb lenne, akkor elképzelhető, hogy 19 százalékot ér el valaki - azt hiszem, talán az angolok értek el 19 százalékot, de ez nagyon kevés. Ha a 20-at meghúzzuk és 19 lenne, akkor nem lenne érvényes, másodsor pedig esélyünk se lenne, hogy legyen. Ha egyszer nem mennek el... *(Balczó Zoltán: 23 az elnök úr anyagában.)* A legutolsó? Valakinek volt 19 vagy 21, nem tudom, de nagyon mély volt. Nem tudom pontosan, kinek volt a részvétele, de elképzelhető mindig, hogy fél, egy százalék hiányzik és abból hihetetlen botrány... *(Dr. Salamon László: Valaki az érvényességi küszöb mellett van?)* Persze, a MIÉP. Azért mondom tehát, nem szabad, hogy küszöb legyen, mert az egészet tönkre tudja tenni, és tudjuk, hogy egy ismételt választásnál még kevesebb az arány, tehát az egész magyar részvételt a parlamentben megkérdőjelezné és azt nem szabad.

A listákon a fele-fele aránnyal kapcsolatban: tudom, hogy ez tulajdonképpen teljesen szimbolikus, ha valaki meg akarja - úgy lehet mondani - fűzni az egészet; akkor ne legyen

ilyen pont, tudniillik nincs gyakorlati jelentősége. Tudjuk, hogy egy vagy két ember juthat be egy listáról, nagy párt esetében három-négy.

Az, hogy felvesz tíz nőt, tíz férfit, mivel a lista a sorrend tekintetében nincs megállapítva, teljesen nyilvánvaló - nem akarok kötekedni -, hogy lényegében nem oszt, nem szoroz.

Más lenne az az erősebb verzió, amelyet Wiener képviselő úr felvetett, bár nem hiszem, hogy a pártja támogatná - ismerve, hogy az itthoni 20 százalékos kontingenst nehezen töltik fel -, de egy dolog a PR- szempont, és más, amikor komoly, éles helyzetbe kerül az ember. *(Dr. Wiener György: Éles helyzetben is számít.)* Majd meglátjuk. Tudniillik az a kemény verzió elképzelhető, hogy egy-egy fő, tehát a listának egy olyanfajta összeállítása, hogy egy férfi és egy nő. Még ott is vita van abban, hogy kivel kezdődjön. Az valóban komollyá tenné a dolgot olyan értelemben, hogy túlmennénk az Európai Parlament ajánlásán, és akkor valóban az a verzió lenne, hogy egy férfi, egy nő, egy férfi, egy nő. Azt hiszem, hogy a magyar politikai kultúrától valóban idegen lenne, ha ennyire megkötnénk a helyzetet. Ellenben ennek - hogy úgy mondjam - lényegében nincs politikai konzekvenciája. Ezért ha valaki szembenáll azzal, hogy fele-fele arányban szerepeljenek nők és férfiak, én politikai indokot nem látok, de más indokot látok. Más indok többek között például az, hogy ezt egyáltalán ne fogadjuk el. Ez is lehet. De máskülönben nincs gyakorlati jelentősége.

Az utolsó pont az, hogy 2009-től valamit el kell különíteni. Itt is meg lehetne tenni, hogy egyszercsak deklaráljuk, hogy a 2009-től kezdődő választásokon az unió egészében szerveződő pártok számára egy meghatározott részt el kell különíteni. Tehát deklarálnánk, és nem döntenénk el az igazi kemény dolgot, hogy mekkora legyen az az arány. Úgy gondolnám, hogy ha itt lenne Hack képviselő úr, akkor meglenne az öt párt egyetértése. Nem hiszem, hogy ennél kevesebbet...

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Elnök úr, ezt mi döntjük el?

ELNÖK: Az ajánlás azt mondja, hogy kell egy arány.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Minden ország szabadon határozza meg, hogy melyik arányt választja?

ELNÖK: Pontosan. Később nyilván lesznek belső viták, de nincsenek információim arról, hogy a többi országban ez hogyan megy. Ők már benne vannak, nekik van egy törvényük. 2009-től kell eldönteni, nekik 2006-2007-ben is ráér. Lehet, hogy mi is ezt tudjuk tenni, mert nem vagyunk kötelezve rá. Ezért csak egyszerűen deklaráljuk, hogy el fogunk különíteni, de kihagyjuk az egynegyedet, és erről majd két-három év múlva lesz szó. Ennyit erről.

A jelentkezés sorrendjében megadom a szót Salamon képviselő úrnak.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Tulajdonképpen kérdezni szeretnék, mert nem tudom. Most, hogy így ezen elkezdünk vitatkozni, Wiener képviselő úr hozzászólása szöveget ütött a fejembe, valóban egy nagyon fontos szempontra hívta fel a figyelmet. Hogy van ez egyáltalán? Az Európai Unió tagállamai döntenek el, hogy melyik ország mennyit biztosít a közös keretre? Én azt gondoltam, hogy ez központilag, úgymond Európa-központilag meg van határozva, mert ezt kívánna a logika, hogy minden ország egyenlő arányú kvótát adjon oda. Ezt most mi döntjük el? Mondhatjuk azt is, hogy nem biztosítunk keretet, és ezt Európa tudomásul veszi? Vagy csak 10 százalékot biztosítunk, vagy csak 20 százalékot? Az egyik

ország mondhat eltérő arányt, mint a másik? Itt nem is a belső vita az érdekes, hanem Európa és az egyes országok vitája.

Itt most én információhiányban vagyok. Én azért mondtam erre igent, mert eddig úgy értelmeztem az elnök úr és mások tájékoztatását, hogy az evidens, hogy egynegyed az a negyed, amit oda kell adni, és mi tulajdonképpen ezt itt csak - elfogadván a játékszabályokat - tudomásul vesszük. De ha ez nem így van, akkor az egy más helyzet.

ELNÖK: Hadd mondjam el az információt: itt egyszerűen arról van szó, hogy ez egy olyan kemény szabály, hogy ezt vagy belevennék a maastrichti vagy valamilyen más szerződésbe, amennyiben kötelezővé tennék, tudniillik maga az Európai Parlament csak ajánlásokat hozhat. Amennyiben esetleg Brüsszelben az állam- és kormányfő közötti valamilyen megállapodás lenne, ez a három pillér közül nem tartozik abba a pillérbe. Tehát direktívák vagy valami szintjén elképzelhető, hogy technikailag kötelező döntést hoznának, és - mondom - minden tagállam azt a direktívát átültetné. De az Európai Parlament, amely ezt eldöntötte, ajánlást hoz. Tehát ennek hatására maga az Európai Unió döntési mechanizmusa nem teheti meg, hogy kötelezőt hozzon. Az persze elképzelhető lett volna, ha egy olyan ajánlást hoz, amelyben egynegyedét ajánl. De nem tette, hanem csak azt, hogy egy részt kell elkülöníteni. Többek között azért is, mert ez valóban egy óriási vitát jelent majd, és ez a vita - 2009 - még messze van. 2006-2007-2008 a politikában még messze van, erre vissza lehet térni. *(Dr. Salamon László: Hagyjuk nyitva.)* Én is azt tudom mondani, hogy elképzelhető, hogy mi is hagyjuk nyitva.

Megadom a szót Balsai képviselő úrnak.

DR. BALSAI ISTVÁN (MDF): Amennyit én tudok erről, ez egy képlékeny állapot, amit az elnök úr mond. Ezt én is tudom. Nyilván a megoldás egyik útja az lehet, és azt hiszem, ez lesz, hogy azok a pártok, amelyek most Magyarországról még ugyan csak társult módon vagy megfigyelőként csatlakozni kívánnak különböző európai parlamenti frakciókat alkotó szövetségekhez - nyilván három lényeges van és két kevésbé lényeges a mi viszonyainknak megfelelően -, azoknak majd nyilván kötelezettséget kell vállalni arra vonatkozóan, hogy a bent lévők - 2009-ben számoljunk azzal, hogy már mi is tagokkal, parlamenterekkel létezzünk ott - azokon a választásokon azok a pártszövetségek európai listát indítanak. Nyilvánvalóan alku eredménye lesz, hogy mely listás helyet melyik tagországnak hány tagja fogja elfoglalni. Az én véleményem szerint biztos, hogy nem lehetséges egy bizottsági vagy brüsszeli ajánlás, ez a parlament ügye marad és lesz. Tehát a parlamenti frakciókat alkotó nemzetközi pártszövetségek fogják ezt a dolgot előírni azon tagjaiknak, akik ebben érdekeltek.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Balczó képviselő úrnak. Tessék!

BALCZÓ ZOLTÁN (MIÉP): Az a választás tulajdonképpen elvileg előttünk áll, hogy mivel szabályozási koncepcióval fejeznék be pozitív eredményként az európai parlamenti választási rendszerrel kapcsolatos tárgyalásokat, nyilvánvalóan amikor ebből egy törvény születik, akkor természetesen adott pontosításokra szükség van. Tehát most azt kell meggondolnunk, hogy annak érdekében, hogy egy ötpárti konszenzus létrejöjjön, adott esetben olyan kérdéseket, amelyeket természetesen e határozatban vagy koncepcióban eleve megszabhatnánk, megtegyük-e, vagy annak érdekében, hogy eredményre jussunk, esetleg csak számok nélkül határozzuk meg.

Megmondom, hogy felmerült a listaállításhoz szükséges ajánlószelvény-gyűjtés. Én elfogadom azt, hogy ez a rendszer legyen. Itt nyilván az merül fel, ha adott esetben egymást

követő évben van egy parlamenti választás és egy európai parlamenti választás. Az igen nagy szám a listagyűjtéshez már nem egyszerűen egy induló párt támogatottságának a jelzése lenne, mert mondjuk 10-20 ezer tulajdonképpen azt jelzi, hogy egy párt önmaga a tagsága révén gyakorlatilag ezt fel tudja mutatni. Jóval nagyobb szám lenne, és bizonyos szempontból még azt is mondanám, hogy ha nem is zaklatása lenne adott esetben az állampolgároknak, de ha túl közel van egymáshoz a kettő, egymást követő két évben, nem feltétlenül lenne célszerű, hogy ilyen nagy kampányt kelljen folytatni. Tulajdonképpen majdnem azt mondanám, hogy erre az ajánlószelvényyszámra nem azt mondjuk, hogy egy pártnak hány tagja van, mert nem feltétlenül ezen múlik, de majdnemhogy valahogy ehhez igazodva egy ilyen 10-20 ezres számot tekintek célszerűnek.

De ha azt mondjuk, hogy ezt most ne fogalmazzuk meg, hanem azt rögzítsük, hogy legyen ez a szisztéma, még egyszer mondom, ha az van, hogy százezret gyűjtsön egy induló szervezet, ezt nem tartanám helyesnek. Ez a 10-15 ezer szerintem elegendő értékmérő ahhoz, hogy a társadalmi támogatottságot jelezze. Akkor ne tegyük bele a számot. Tehát maradjon az, hogy ajánlószelvények gyűjtésével. Ugyanígy természetesen a legutolsó pontnál is ne mondjuk meg azt, hogy ez egynegyed legyen, hanem csak azt rögzítsük, hogy fenn kell tartani helyet, és természetesen én az érvényességi küszöb tekintetében nyilván a mi frakciónk által egyeztetett állásponttal jöttem ide. De ha itt most egy olyan javaslat születik, amely a lehető legnagyobb támogatottságú javaslatokat tartalmazza az adott területre, akkor adott esetben a frakciónál nyilvánvalóan visszatérek erre a kérdésre. Ha ez lenne az akadálya, akkor másképp merül fel egy ilyen kérdés melletti döntés, hogy mit tartunk helyesnek, vagy úgy, ha adott esetben úgy alakulna, hogy ez az egy kérdés, amin ez a koncepció ötfrakciós elfogadása áll, vagy bukik, nyilván erre is vissza lehet térni.

ELNÖK: Köszönöm. Annyit mondanék, hogy amikor 31-én összejövünk, akkor még meg lehet tenni, hogy az öt pontból egyet kihúzzunk, és így négyre csökken. Egyre üresebbé és értelmetlenebbé válik, de elképzelhető, és hadd jelezzem, hogy akkor majd megpróbáljuk elérni Hack Pétert.

Tényleg sajnálom, hogy így alakult, mert elképzelhető, hogy miattuk bukik meg, de bízunk benne, hogy majd 31-én a delegáció két tagja közül valamelyik csak itt lesz és ennek hatására a hat párt együtt lesz, mert elképzelhető, hogy akkor úgy jön össze az ötpárti megállapodás.

Engedjék meg, hogy az itt lévő hat ponton végigmenjek és megnézzük, hogy miben tudunk megegyezni, mert akkor 31-én hozok egy országgyűlési határozattervezetet, illetve már egy héten belül kiküldöm, amely lényegében egypár szóban válaszolja majd, hogy milyen témákat vitattunk meg, miben nem jutottunk konszenzusra és utána ezt az európai parlamenti választási szabályozási koncepciót pontokba szedve vázolnánk. Lényegében azt, ami itt van, illetve majd meglátjuk, hogy miben tudunk megegyezni, utána pedig a kapcsolt lista elhagyásáról szóló szövegszerű javaslatot betennénk. Egy héten belül ezzel megleszek, kiküldöm és remélem, akkor a hat párt együtt lesz. Akkor még tudunk húzni, mert akkor amiben megállapodunk 31-én, azt legépeljük újra és az megy a házelnök úrhoz. Ezért, hogy biztosak legyünk a dolgunkban, most a változtatásokkal együtt végigszaladok a pontokon.

Az 1. pontot változtatás nélkül mindenki elfogadta, öt párt megvan mellette. A 2. pont úgy alakulna át, hogy a listát indító politikai szervezetnek vagy a listát indító politikai pártnak egy meghatározott számú ajánlószelvényt kell összegyűjteni. Ezt is nyitva hagyom, legyen majd egy későbbi konszenzus dolga, hogy ezt pontosan hogyan oldják meg! Lényegében ez ilyen értelemben nyitott, de azért maga a szisztéma mellett letesszük a voksot és a kauciót elvetjük.

A harmadik kérdés, ami a 4. pontban szerepel, hogy a mandátumhoz jutáshoz nem kell küszöb. Úgy láttam, ebben is megvan az ötpárti egyetértés, tehát ezt is be tudjuk tenni.

Itt van még az érvényességi küszöb. Nem tudom, az előbbi kompromisszum a MIÉP felé, hogy ha rá tudja majd venni a frakciót, hogy a következő ülésen - majd meglátjuk, de bízom benne, hogy itt lesz akkor Hack Péter úr vagy Kóródi Mária képviselő asszony, de úgy tűnik, meglesz emellett is az öt párt, tehát ezt is beteszem akkor.

A következő vitás kérdés, hogy meglesz-e a listákon a fele-fele arány. Hány párt van mellette, hogy meglegyen a fele-fele, az emelje föl a kezét! *(Szavazás.)* Kettő, tehát akkor ezt kihagyom, mert teljesen nyilvánvaló, hogy nem lesz konszenzus. Úgy tűnik, hogy Hack Péterék ugyan benne lennének, de akkor három párt lesz, így akkor ezt ki kell hagyni, tehát kihagyom.

És végül az utolsó pontban levőt pedig úgy szelídíteném meg, hogy a 2009-től kezdődő választásokon az Unió egészében szerveződő pártok számára a magyar képviselői keret egy meghatározott részét el kell különíteni. Tehát ezt is nyitva hagyjuk, egyszerűen megismételjük az ajánlásban meglévőt, amit az Európai Parlament ajánlott, de nem szögezzük le, majd vitassák meg és akkor meglátjuk, milyen technikával valósul meg.

Így lényegében egyetlenegy pont esne ki teljesen, a nők, férfiak aránya. Így öt pontra csökkenne a koncepció, ami azért bizonyos alapszisztémákat, alaprendszereket eldönt, tehát nem üres. Nyilvánvalóan tudtuk volna tartalmasabbá tenni, de most itt tartunk, öt párt ennyiben tud megegyezni. A jövő héten én egy eszerint átdolgozott javaslatot teszek bele abba az országgyűlési határozati javaslatba, amit 31-én megvitattunk és gondolom, akkor nagyon gyorsan készen leszünk és küldöm a házelnök úrnak. Bárkinek van-e valami megjegyzése, mert ha nem, akkor ezzel bezártuk a mai ülést. *(Dr. Salamon László jelentkezik.)* Tessék, Salamon képviselő úr!

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Csak amiről beszéltem, hogy Turi-Kovács Béla fölvetette és itt több párt is nyilatkozott arról, hogy 3 millió forint legyen az időközi választásra fordítható összeg. Ezt, ha jól emlékszem, támogatta az MSZP és az SZDSZ...

ELNÖK: És most a Fidesz akkor támogatná a 3 millióra történő fölemelést?

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): A Fidesz is egyetért azzal, hogy alacsony az összeg és támogatja.

ELNÖK: Tehát a mai 1 millióról 3 millióra történő fölemelést a Fidesz támogatná?

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Igen.

ELNÖK: Szaladjunk végig, mert ha ebben lenne ötpárti megegyezés, akkor ezt is betenném. *(Dr. Balsai István: Elfogadjuk.)* Az MDF is támogatta, a Kisgazdapárttal együtt ez három. *(Dr. Wiener György jelentkezik.)* Tessék!

DR. WIENER GYÖRGY (MSZP): Elfogadjuk.

ELNÖK: A MIÉP oldaláról?

BALCZÓ ZOLTÁN (MIÉP): Egyről a három millióra történő emelést nem támogatjuk. Bocsánat, az a kérdés is fölmerült és nem akarok, isten ments hogy...

ELNÖK: Október 31-ére ezt bele tudom venni és mivel itt lesz a hatodik párt, tehát a jelen lévő ötből négy párt egyetért, ezért van esélye. A hatodik, én úgy tudom, egyetértenek vele, a múltkor úgy éreztem Hack Péter képviselő úrnál, úgyhogy a MIÉP-nek is lesz akkor ideje ezt megfontolni. De ha nemet is mond, mivel nem reménytelen, egyezünk meg, hogy akkor azt is beleteszem szövegszerű módosítási javaslattal, hogy az időközi választásoknál az egy képviselőre fordítható kampánykiadások összege 3 millió forint a mai 1 millió helyett. Majd pontosan megfogalmazzuk. Úgy tűnik, van esélye, hogy a hatból ötöt megkap. Tessék, a két jelentkezőnek adom meg a szót, a MIÉP képviselője, majd Salamon László.

BALCZÓ ZOLTÁN (MIÉP): Csak annyit jelzek, hogy az időközi választásokkal kapcsolatban Turi-Kovács Béla több kérdést fölvetett, mint szabályozandó kérdést. Ha a bizottság ezt az egyetlen dolgot fogja ebben a szabályozási koncepcióban megjeleníteni, akkor az egy kis üzenet lesz a társadalom felé, hogy egyetlen dolgot korrigáltak, több pénzt akarnak. Ezt csak jelzem...

ELNÖK: Ez a 3 millió nem azt jelenti, hogy az állam adjon, minden pártnak magának kell kigazdálkodni. Tévedés! Ez a kampányköltség, ez nem az állam által adott pénz. Az a fajta hatásos fogás - egyezünk meg egymás között - és ez állandóan fölmerül a politikai küzdelemben, hogy az államtól kért pénz, képviselői fizetések és a többi, ez egy nagyon hálás téma például a parlamenten kívüli pártok részére. Tehát a társadalomnak valóban van ezzel kapcsolatban ellenérzése, de ez nem abba a kategóriába esik, minden párt maga költi el, csak azt, hogy mennyit költhet el, egy helyett három millióra emeljük föl, ez lenne. Tessék, megadom a szót Salamon úrnak.

DR. SALAMON LÁSZLÓ (Fidesz): Én itt ma szorgalmaztam, hogy erre a kérdésre ne feledjünk el visszatérni. Ez abból adódott, hogy az elmúlt alkalommal egyedül mi voltunk azok, akik ha jól emlékszem, kértek határidőt, hiszen mindenkinek megvolt az álláspontja, ma ez megismétlődött. Azért nyilatkozunk mi erre, mint egy kérdésre, függetlenül attól, hogy az egész reformnak mi lesz a sorsa, mert ha fölmerül egy kérdés és tárgyalnak a pártok, akkor úgy gondolom, minden pártnak jogos elvárása, hogy minden párt tárja föl az elképzelését és közölje a másikkal.

Miért mondom ezt? Azért mondom ezt, mert amikor október 31-én számot vetünk a munkánkkal - és ezt nem akarom véka alá rejteni már most sem -, akkor azért itt mérlegre kell tenni, hogy milyen alapcélkitűzésekkel indultunk neki, nevezetesen, hogy választási reformról beszélünk. Egy választási reform és a fölmerített témák a választási rendszernek egy gyökeres és alapvető átalakítását tűzték ki célul és ebben - ezt mi mindig hangsúlyoztuk - a Fidesz a prioritást és a súlypontot a kisebb parlament megvalósítására helyezte. Ehhez képest, ha ebből a reformból annyi sül ki, hogy abban értenek egyet a pártok, hogy az időközi választás kampányköltségeit 3 millió forintra kell fölemelni vagy egyetértenek abban, hogy ezt föl lehet erre emelni, ez így igaz, ezt elmondhatjuk, de kétségesnek tartom, hogy választási reform címen egy bizottság előállhat egy ilyen javaslattal, hogy abban áll a választási reform, hogy az időközi választás kampányköltségeit 3 millió forintra felemeljük. Ennek sok értelmét - ezt most megmondom - a Fidesz nem látja.

Mivel fölmerült Turi-Kovács Béla javaslata és ez egy olyan javaslat, egy olyan probléma, amiről beszélni kell, de még egyszer mondom, nem tudom, mi lesz a reform célja, de nyilván a dolgokat előreviendő mi elmondtuk, hogy ebben hogy gondolkodunk és örülök is, hogy ebben a kérdésben például egyetértés van, de ez nem azt jelenti, hogy ezt mi választási reformnak tudjuk tekinteni. Más kérdés, rögtön elmondom, az európai parlamenti választás ügye, mert itt úgy gondolom, nagyon sok fontos kérdésben megegyeztünk. Talán

annyi kérdésben meg tudunk egyezni, hogy abban valóban egy koncepciót le tudjunk tenni a Ház asztalára. Én azt nem érzem problematikusnak, hogy azokat a kérdéseket, amiket nyitva hagytunk, nyitva hagyjuk, részben az idő miatt, részben mert a törvényalkotás, a törvényhozás természetéből folyóan azt is lehet mondani, hogy talán nem is koncepcionális kérdés szám szerint meghatározni, hogy egynegyed vagy nem egynegyed az a kontingens, amit az Európai Parlament közös pártjainak fönntartunk, ezt majd megoldja a törvényhozás, amikor normatív szabályt megállapít. Az elvet mondtuk ki, hogy valamit kell. Ugyanígy az elvet mondjuk ki, hogy az ajánlási szelvényeket valamilyen számban kell. Úgy érzem, hogy az európai parlamenti választások tekintetében meg tudtuk oldani, ezt már most megelőlegezem, azt a feladatot, amit ennek a bizottságnak meg lehetett oldani.

Még egyszer: nem akarok elébe vágni az október 31-i tárgyalásainknak, de hogy a magyar belső országgyűlési választások reformjának a kérdésében meg tudtuk-e oldani a feladatainkat, félek attól, hogy erre nem fogunk tudni igennel válaszolni. Legalábbis úgy nem, hogy igen, megoldottuk, és az a javaslatunk a tisztelt Országgyűlésnek, hogy az időközi választások kampányköltségeit 3 millióra emeljük fel.

Még egyszer mondom, hogy ettől függetlenül ezzel mint konkrét kiragadott problémával, rendezendő kérdéssel egyetértünk, és ezt el kellett mondanunk, ha egyszer a múlt tárgyaláson nem nyilatkoztunk, és azt kértük, hogy ma tehessük meg ezt a nyilatkozatot.

ELNÖK: Köszönöm, képviselő úr. Ezzel bezárom az ülést. Köszönöm a megjelenést.

(Az ülés végének időpontja: 10 óra 51 perc)

Dr. Pokol Béla
elnök

Tartalomjegyzék

Elnöki megnyitó	4
Az európai parlamenti választások szabályainak koncepciója	4
Hozzászólások	4